

É uūū, Bebenčiuk, atsiirk, neužtruk...

Ši „Rato“ pamokėlė buvo neeilinė... tikiuosi, ne tik man. Kaip mokytoja, mama ir žmogus, jau dvejis metus intensyviai galvojantis apie tai, kas turėtų būti paveikus, turiningas ir kūrybingas lituanistinis ugdymas, manau, kad ji buvo arti siekiamybės. Gal truputį nekukliai, bet, matyt, žmogiškai džiaugiuosi... Pamokėlę ruošiau daugiau nei pusę metų. Jos idėja gimė lankantis vaikų skaitymo ugdymui skirtame Ženevos miesto festivalyje, kuriame profesionalūs aktoriai nuo scenos „skaitė“ vaikiškas knygas. Viena skaitovė naudojo milžiniškas skaitomų knygų iliustracijas. Po jos pasirodymo nusibroviau už scenos su ja pasikalbėti ir padėkoti už nuostabią idėją (tai ji man pasakė, kur gauti stebuklingų, daugkartinio naudojimo klijų)! Tuomet jau mažiau apie pamokėlių ciklą „Lietuvių mitologinės būtybės“ ir ieškojau būdo, kaip įdomiai pristatyti RAGANĄ. Iš vaikystės atsimenu puikų Vilniaus plokštelių studijos K.Kubilinsko genealiai sueiliuotos pasakos „Bebenčiukas“ įrašą, kurį ne taip seniai perklausiau ir likau naujai sužavėta Kristinos Kazlauskaitės raganos interpretacija. Staiga visos gijos susivijo į vieną – „Rate“ skaitysime K.Kubilinsko „Bebenčiuką“ – interaktyviai ir su iliustracijomis! Pasirodė, kad nėra tinkamų „Bebenčiuko“ iliustracijų. Laimučio Ločerio iliustruotos, 1999 „Almos Litteros“ gražiai perleistos Petro Cvirkos „Kvailutės ir Bebenčiuko“ iliustracijos puikios, o raganos porteras – idealus, bet ... šiuolaikiniam, Šveicarijoje gyvenantiems vaikams, galimas daiktas, per daug baisus, per daug atitrauktas nuo jų patiriamos realybės. Be to, piešiniai netinkami mano tikslui – neišsamūs, nedescriptyvūs, nesukoncentruoti į charakterius... Nutariau ieškoti menininko, sutiksiančio nemokamai įgyvendinti mano idėją. Tam prireikė trijų mėnesių, bet likimas suvedė Mariną Basiul – dizainere, pedagoge, vaikų knygų iliustratore, kuri sutiko dirbti kartu. Rezultatas – neįtikėtinas. Darželio „Ratas“ pastangomis turime naują „Bebenčiuką“ – liaudišką ir kartu modernų, lietuvišką, šiuolaikišką, spalvingą, patrauklų, pažįstamą ir atpažįstamą. Turime ir raganą, kuri, beje, sukėlė daug diskusijų. Ar ją piešti šmaikščiai seksualią („ – Ne, ne, ne ir ne! – azartiškai tvirtinau, – juk vaikai taip ir nesupras, kas yra laumė ragana), ar draugišką, ar baisią? Raganą turime raganišką, ne per daug baisią, bet ir ne simpatišką, apsižergusią ilgą šluotą ir gauruotą. Turime ir jos šuniuką, juodą juodą, kaip angliuką! Turime ir tris sesutes: dvi piktas ir vieną kvailutę, turime visą pasaką... Prisipažinsiu, nekantravau tuos paveikslėlius greičiau iškirpti ir jais pažaisti. Inis, matyt, jautė tą patį, nes man dirbant vis pribėgdavo, pasklaidydavo, paimliodavo, pavaidindavo, pakalbėdavo personažų balsais...

Šiandien trys sesutės, jų broliukas striukas bukas Bebenčiukas, laumė ragana gauruota, apsižergus ilgą šluotą, balta obelaitė, žala karvutė, duonos kubiliukas ir visi kiti atkeliavo į „Ratą“. Ne visos gerai paruoštos ir suplanuotos pamokėlės pasiseka. O ši, jaučiu, kad taip. Nuo pirmo sakinio vaikai dalyvavo pasakos sekime. Reikėjo sugalvoti, kaip vadinasi tas jų matomas namelis, kad tai žvejų trobelė, atspėti, kas joje gyvena. Vaikai iš karto pasakė, kad žvejai. Reikėjo sugalvoti, kas yra tos trys mergaitės, taip, jos sesutės, o Bebenčiukas – jų broliukas. Visiems reikėjo išmokti Bebenčiuką pietų vadinti. Išmokome daug naujų žodžių – tešmuo, melžti, obelėlė krėsti... Toliau buvo dar įdomiau, reikėjo nuspėti tolesnius personažų žodžius ir vaikai puikiai tai darė. Kvailutė išgelbėjo žuvelę iš tinklo, ką žuvelė jai pasakė? Jei piktoji vyresnėlė obelėlei drėbė: „Krėsiu, lauk“, ką ji pasakė karvutei, duonai, lieptui? Žinoma, vyriausias ir drąsiausias Robertas buvo visiškai šios pamokėlės žvaigždė, bet neatsiliko ir Ugnė, ir kiti, net Inis žodelį kitą įterpdavo. Kitą kartą vaikai patys vaidins ir dėlios personažus ten, kur jiems reikia būti... Ralfas sakė bus kalvis.

Iki pasimatymo, raudongalvi, ir visi kiti!